

13 frågor om viltspårprov!

Den 1 januari 2017 började nya, reviderade regler för viltspårprov att gälla. Här är svaren på några vanliga frågor kring det nya regelverket!

Längre spår, vilt del från rovdjur och ett nytt protokoll var några av nyheterna när de nya viltspårreglerna trädde ikraft i början av 2017. Dessutom har några detaljrelingar plockats bort. Som så ofta vid nya regelverk finns många frågor. Här svarar Henrik Barnekow från SKKs jakthundskommitté på några av funderingarna från hundägare, domare och arrangörsklubbar.

Får man önska vilket viltslag man vill ha – eller inte ha – på viltspårprov?

Ja. Önskemål om viltart kan anges i anmälan. Till exempel vill älghundsägare ofta inte ha rådjur, andra vill/vill inte ha vildsvin och så vidare. Arrangören försöker om möjligt att tillmötesgå deltagarnas önskemål. Vill man veta säkert om man kommer få det man önskat är ett tips att höra av sig till arrangören före provet. Rovdjur får man bara om man uttryckligen angivit detta. För dessa arter gäller dessutom särskilda regler.

Vilka regler gäller för att använda vilt del från stora rovdjur på viltspårprov?

För att använda skinn eller andra vilt delar från stora rovdjur måste man ansöka om ett så kallat CITES-tillstånd från Jordbruksverket. CITES är ett internationellt avtal som reglerar handeln med hotade djurarter och växter. Om en hundägare vill medföra egen vilt del från rovdjur är detta möjligt, förutsatt att CITES-tillstånd finns. Kontakta Jordbruksverket för mer information.

Kan man bli viltspårprovschampion på ett visst viltslag? Och hur blir man Nordisk viltspårprovschampion?

Vilket viltslag som används på viltspårprov stambokförs inte. Det finns bara ett viltspårprovschampionat och man kan alltså inte bli viltspårprovsschampion på ett visst viltslag. För att bli nordisk viltspårprovschampion måste hunden först vara nationell viltspårprovschampion i ett nordiskt land. Därutöver måste den ta en championatgrundande merit i ytterligare två nordiska länder. Sedan kan man ansöka om titeln Nordisk viltspårprovschampion.

Är det tillåtet att genomföra officiella viltspårprov nattetid?

Så länge som spåren är lagda enligt reglerna så finns det inget som hindrar att själva provet genomförs på kvällen eller natten. I öppen klass ska spåret vara nattgammalt och lagt 12–24 timmar före start. I anlagsklass ska spåret blodas 2–5 timmar före start.

Får viltspårprov arrangeras på snö?

Nej. Viltspårprov ska genomföras på barmark. Om snö faller efter att spåret är lagt får provet givetvis genomföras. Då befinner sig ju spåret under snön. Om man lägger spåret i en mark där det finns snötäckta partier måste spåret dras runt dessa – inte över dem. Är marken snötäckt behövs i regel ingen spårhund.

De nya reglerna anger inte hur långt ett mindre respektive längre tappt är, vilket de gamla reglerna gjorde. Hur ska man veta var gränsen går?

Att gå efter klockan är inte alltid rättvisande när man bedömer en hunds arbete. Inför regelrevideringen förde flera klubbar fram önskemålet att tidsangivelsen skulle tas bort, och så har också skett. Idag är det domaren som ska avgöra om tappten är mindre eller längre. Situationen och omständigheterna är viktiga för hur tappten bedöms.

Kan inspåret komma från vilken sida som helst i rutan?

Ja. De spårskisser som finns i provreglerna är bara förslag till hur spåret kan se ut. I praktiken måste spårläggningen anpassas efter lokala förhållanden. Det gäller såväl var i rutan spåret börjar, hur

spåret dras, var vinklarna placeras med mera. Spåret behöver inte gå rakt genom rutan utan kan vinklas.

Kan man som hundförare välja från vilken sida man går in i rutan?

Ja. Som hundförare bör man måla upp ett scenario över vad som kan ha hänt, var djuren kan tänkas ha kommit och var skytten kan tänkas ha stått. Utifrån detta ska man sedan själv bedöma var det är lämpligt att gå in i rutan, så att hunden får bästa möjliga förutsättningar att snabbt ta an spåret. Vind, väder och terräng spelar in vid denna bedömning. Tiden börjar tas då hund och förare går in i rutan.

Varför poängsätts inte hundens prestation på viltspårprov? Det skulle göra det möjligt att särskilja hundar, till exempel i samband med mästerskap.

Viltspårprov är i första hand en samhällsnyttig verksamhet, inte en tävlingsform. De syftar till att kvalitetsbedöma deltagande hundars spårformåga och lämplighet för eftersök, och även till att stimulera intresset för att vidareutbilda hunden för praktiskt eftersök. Syftet med proven är inte att rangordna hundar eller utse vinnare. Inget hindrar dock att en arrangerande klubb tillämpar egna poängsystem inför klubbmästerskap och liknande, men dessa kommer inte att registreras i stamboken.

Får en kastrerad hund delta på viltspårprov? Eller en löptik?

En hanhund som kastrerats kirurgiskt får delta på viltspårprov och andra prov och tävlingar (däremot inte på utställning). Ingen dispensansökan krävs. En hanhund som är kemiskt kastrerad får inte delta vid viltspårprov, och inte heller vid andra prov, tävlingar och utställningar.

En tik som är kirurgiskt eller kemiskt kastrerad får delta på utställningar, prov och tävlingar. Ingen dispensansökan krävs. Är hunden, oavsett kön, kastrerad med chipimplantat gäller särskilda bestämmelser, se skk.se

Löptikar får delta på rörliga viltspårprov, förutsatt att de inte stör övriga deltagande hundar. På ordinarie prov får löptikar inte delta.

För fullständiga regler, se skk.se.

Vilka klubbar får arrangera viltspårprov och utbilda viltspårdomare?

Officiella viltspårprov anordnas enbart av SKKs specialklubbar för jakthundar. Däremot är proven öppna för hundar av alla raser, liksom för oregistrerade hundar med tävlingslicens.

Kommer SKK att skriva några riktlinjer och anvisningar för de nya viltspårreglerna?

Reglerna för perioden 2017–2021 innebär bara smärre förändringar jämfört med den förra regelperiodens bestämmelser. Några nya råd och anvisningar är inte planerade. SKK vill framhålla att ett jaktligt perspektiv ska vara vägledande för hur en hund ska bedömas på viltspårprov, och att domarens kompetens och erfarenhet är allra viktigast för att hundens insats ska värderas på ett rättvisande sätt.

Planerar SKK att genomföra någon domarkonferens för Sveriges viltspårdomare?

Ja. Domarkonferenser är viktiga verktyg för att se till att bedömningarna vid viltspårprov är likvärdiga. En central viltspårdomarkonferens kommer att äga rum under 2019. Alla specialklubbar som arrangerar viltspårprov kommer få möjlighet att skicka representanter till konferensen.

Klubbarna kan sedan i sin tur anordna lokala domarkonferenser kring viltspårprov och viltspårreglerna för sina domare. På det sättet kan alla Sveriges 1 165 viltspårdomare få möjlighet att vidareutbilda sig kring regelverket.

Eliza Kajanus

Bildtexter:

Wachtelhund gnager på ben:

Vill du ha rådjur, men inte vildsvin? Eller bara älg? Önskemål om viltart kan anges vid ansökan.

Foto: Eliza Kajanus

Viltspår förberedelse:

En central viltspårdomarkonferens är planerad till 2019. Samtliga arrangörsklubbar kommer att kunna skicka representanter. Foto: Eliza Kajanus